

Politik for integration af bæredygtighedsrisici

1. Formål

Denne politik for Danske Andelskassers Bank A/S har til formål at fastlægge de overordnede retningslinjer for integration af bæredygtighedsrisici i bankens investeringsbeslutningsproces og ved investeringsrådgivning til bankens kunder.

Politikken er udarbejdet med udgangspunkt i Disclosureforordningen (SFDR).

2. Ansvar

Det øverste ansvar for integration af bæredygtighedsrisici ligger hos bestyrelsen.

Det er direktionens ansvar, at politikken for integration af bæredygtighedsrisici implementeres og efterleves, dog således at direktionen har mulighed for at videredelegere de indeholdte opgaver.

3. Mål for politikken for integration af bæredygtighedsrisici

Politikken dækker såvel investeringer foretaget af banken selv og investeringer foretaget af vores eksterne samarbejdspartnere. Derfor indgår valg af samarbejdspartner som et særskilt punkt.

I Danske Andelskassers Bank ønsker vi at give kunderne en god og tryk investeringsoplevelse. Det handler ikke kun om at få kundens investeringer til at vokse i værdi, men også om at få dem til at vokse på den rigtige måde for kunden. Investering er forbundet med risiko.

Når vi yder investeringsrådgivning til kunderne, sørger vi bl.a. for, at kunderne er bevidste om risikoen ved investering. Vi forsøger at hjælpe kunderne med at beskytte investeringen mod begivenheder og forhold, der kan have væsentlig negativ indvirkning på værdien af vores kunders investeringer.

Investeringsrisiko kan komme mange steder fra. Ved bæredygtighedsrisiko forstår vi en miljømæssig, social eller en ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som - hvis den opstår - kunne have faktisk eller potentiel væsentlig negativ virkning på værdien af en investering.

I banken er vi bevidste om, at når en investering er udsat for bæredygtighedsrisici, kan det påvirke værdien af investeringen på samme vis som andre investeringsrisici og dermed i sidste ende resultere i et negativt afkast. Det, at banken tager højde for bæredygtighedsrisici ved investeringsbeslutninger og ved investeringsrådgivning, betyder, at nogle selskaber og sektorer vil blive valgt fra som investeringsmulighed, mens andre derimod vil blive valgt til.

Formålet med denne politik er at give kunden et sammenhængende billede af:

- Hvordan banken tager højde for bæredygtighedsrisici
- Hvilke konkrete typer af risici vi tager højde for, samt
- Hvordan vi eller vores samarbejdspartnere løbende analyserer, hvordan konkrete selskaber og sektors evne til at levere attraktive afkast påvirkes af disse risici.

4. Anvendelsesområde

Politikken gælder for alle aktivklasser. Hvis der gælder særlige forhold for en aktivklasse, er disse forhold uddybet nærmere i politikken. Dette gælder for stats- og realkreditobligationer samt alternative investeringer.

Politikken gælder for de kunder, der får rådgivning med tidsmæssige mellemrum og for de kunder, der har valgt at give os fuldmagt til løbende at passe deres investeringer. Politikken dækker samtidig både investeringer foretaget af banken selv, som investeringer foretaget af vores produktleverandører.

5. Konkrete eksempler på bæredygtighedsrisici

Vi har identificeret en række forskellige typer af bæredygtighedsrisici, som afspejler det brede fokus, som bankens investeringsprodukter har.

Risikotyperne er opdelt i 4 grupper:

- *Fysiske risici*, som relaterer sig til klimaforandringer, og samlet kan påvirke en virksomheds værdi negativt. Eksempelvis pludselige og meget ekstreme vejrhændelser som hedebølge, oversvømmelse, ildebrand og storm. Vedvarende skift i klimaet, som for eksempel ændring i nedbørsmængder, øget vandstand og stigende gennemsnitstemperaturer. Tab af økosystemer eller miljøhændelser, som eksempelvis olie- eller kemikalieudslip til jord, vand eller luft.
- *Omstillingsrisici* som de berørte selskaber står overfor som følge af klimaforandringer. Det kan eksempelvis være behovet for udvikling af nye forretningsmodeller, som følge af udviklingen i politiske mærkesager og heraf afledt ny regulering, afgifter, teknologiskift eller forbrugeradfærd. Disse udviklinger vil kunne påvirke omsætteligheden og markedsværdien af investeringerne negativt, for eksempel i CO2-intensive brancher.
- *Sociale faktorer*, som kan påvirke selskaberne negativt. Det kan eksempelvis være overtrædelse af menneskerettigheder, dårlige arbejdsvilkår, børnearbejde, sundhedsspørgsmål, ulighed og diskrimination.
- Risici relateret til *ledelsesrelaterede faktorer*, som selskaber skal undgå. For eksempel korrupsion og bestikkelse.

Alt afhængig af, hvilken sektor selskabet er i, og hvilket aktiv der er tale om, vil nogle af ovennævnte risici være mere væsentlige end andre.

Nedenfor følger en beskrivelse af hvilke bæredygtighedsrelaterede risici banken anser som relevante i forhold til nogle udvalgte aktivtyper.

Særlige bæredygtighedsrisici - statsobligationer

Ved investering i statsobligationer har vi identificeret en række særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til udstederlandenes regeringsførelse. Det er forhold som eksempelvis korrupsion, ustabile politiske regimer, landets involvering i krigshandlinger, brud på menneskerettigheder og manglende efterlevelse af demokratiske grundprincipper.

Eksklusion af udvalgte landes statsobligationer

Internationale sanktioner, der f.eks. forbyder investeringer i bestemte lande, skal altid overholdes. Det gælder f.eks. for statsobligationer fra lande, der er omfattet af EU-sanktioner mod finansielle transaktioner med landet eller mod ledende personer, hvor det kan være svært at adskille disse og staten/centraladministrationen i det givne land.

Særlige bæredygtighedsrisici - realkreditobligationer

Ved investering i realkreditobligationer har vi identificeret en række særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til det ejendomsmarked, realkreditobligationerne understøtter finansieringen af. Låntagere i ejendomme med et højt energiforbrug er mere udsatte overfor stigende energipriser, f.eks. som følge af politiske beslutninger om overgang til mere vedvarende energikilder som f.eks. sol eller vind. Udover at stigende energipriser kan gøre boligen dyrere at bo i for låntageren, er der også risiko for, at ejendommen og dermed realkreditinstitutternes pant falder væsentlig i værdi som følge af de identificerede bæredygtighedsrisici.

Særlige bæredygtighedsrisici - alternative investeringer

Alternative investeringer betegnes i dette afsnit for aktiver, som ikke er aktier eller obligationer. F.eks. direkte investeringer i infrastruktur, såsom veje, broer, lufthavne, kloaker, vindmøller, m.v., men også investeringer i ejendomme.

Ved sådanne aktivtyper gælder nogle særlige hensyn i forhold til varetagelsen af bæredygtighedshensyn blandt andet på grund af den illikvide natur af investeringerne. De bæredygtighedsrisici vi har identificeret, som knytter sig til denne type investeringer, fordeler sig typisk mellem *fysiske risici*, der relaterer sig til klimaforandringer, og risici forbundet med *omstillingen* til en mere bæredygtig teknologi.

Konkret har banken for ejendomme identificeret bæredygtighedsrisici knyttet til ejendommens energiforbrug, hvilke byggematerialer, som anvendes, det efterfølgende arbejdsmiljø for bygningens brugere samt arbejdstagernes arbejdsvilkår i selve byggeprocessen. Her forventes det, at bankens produktleverandører arbejder mod integration af sådanne risici.

6. Integration af bæredygtighedsrisici

Overordnet integreres bæredygtighedsrisici i bankens investeringsprodukter med afsæt i følgende 3 fokuspunkter:

1. Screening af investeringer
2. Aktivt ejerskab via stemmeafgivelse og dialog samt
3. Eksklusion

Bankens engagement i og arbejde med de 3 fokuspunkter, som led i integration af bæredygtighedsrisici, udføres af vores produktleverandører på investeringsområdet.

Udvælgelse af produktleverandør

Vores produktleverandører på investeringsområder af f.eks. investeringsforeninger udvælges blandt mange kriterier også ud fra en vurdering af deres evne til at integrere bæredygtighedsrisici. I udvælgelsen af vores produktleverandører på investeringsområdet lægger vi bl.a. vægt på, at leverandøren, hvor det er relevant:

- Integrerer miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser.
- Er aktiv ejer og indarbejder miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i politikker vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne.
- Søger at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de selskaber, der investeres i.

I den løbende dialog med bankens produktleverandører indgår tillige en vurdering af, om denne i tilfredsstillende grad lever op til de i denne politik beskrevne fokuspunkter for integration af bæredygtighedsrisici.

Konkret stiller banken krav om, at alle de leverandører af finansielle produkter, som banken har indgået en distributionsaftale med, har tilsluttet sig FN's principper for ansvarlige investeringer (PRI).

Det betyder, at bankens produktleverandører er forpligtet til at integrere bæredygtighedsrelaterede faktorer i deres investeringsanalyser, beslutningsprocesser og deres arbejde med aktivt ejerskab. Det sætter dem i stand til at skride ind over for selskaber, der bryder internationale love og normer for miljøbeskyttelse, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption.

I nedenstående afsnit er det mere konkret beskrevet, hvad bankens produktleverandører gør i relation til de 3 fokusområder.

Fokuspunkt 1) Screening af investeringer

Banken anser screening af investeringernes mulige negative bæredygtighedsvirkninger som et meget vigtigt redskab i arbejdet med at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocesser og ved investeringsrådgivning.

Vores produktleverandør forventes via en løbende screening, dog minimum en gang årligt, at identificere selskaber med potentielle bæredygtighedsrisici og eventuelt opstille investeringsrestriktioner over for bestemte industrier. Resultatet af screeningen indgår både i analysen af bæredygtighedsrelaterede forhold samt i de aktive ejerskabsaktiviteter. Målet er, at vores produktleverandører skal kunne reducere nogle af de bæredygtighedsrisici, vi har identificeret i denne politik. Samtidig indebærer screening af selskaber en god mulighed for at udpege nye investeringsemner.

Den udførte screening hviler på to ben. En normbaseret screening af selskaberne, hvor der sigtes mod at identificere brud på relevante internationale normer og konventioner om menneskerettigheder, arbejdsforhold, miljøbeskyttelse og bekæmpelse af korruption. Udover den normbaserede screening forventer vi, at vores produktleverandører foretager en aktivitetsbaseret screening af selskaberne, baseret på de aktiviteter, de udfører. Det kunne for eksempel være screening for aktiviteter inden for tobak, alkohol eller fossile brændstoffer.

For investeringer (eller selskaber), som har et bekræftet brud på én eller flere internationale normer eller konventioner, opfordrer vi til, at vores produktleverandører enten:

- Indleder dialog med selskabet med henblik på at få selskabet til at tage ansvar for bruddet og ændre adfærd eller
- Ekskluderer selskabet fra investeringsuniverset.

I den dialogbaserede tilgang er målet at få ledelsen i selskabet til at iværksætte forandringer, så lignende brud udgås fremadrettet.

Fokuspunkt 2) Aktivt ejerskab

Det er bankens holdning, at aktivt ejerskab er et vigtigt redskab til at fremme selskabers langsigtede værdiskabelse og minimere risici relateret til bæredygtighedsrelaterede forhold samt finansielle risici for kunderne, efter investeringen er foretaget.

Med det formål at understøtte selskabernes udvikling og langsigtede værdiskabelse forventer vi, at vores produktleverandører på investeringsområdet udøver aktivt ejerskab via mindst følgende tiltag:

Dialog med selskaber:

- Banken ser dialog som et vigtigt redskab i det aktive ejerskab. Blandt andet har dialogerne til formål at sætte fokus på potentielle negative bæredygtighedspåvirkninger af selskabernes forretningsmodel og finde løsninger og initiativer til, hvordan de kan reduceres.
- Banken indgår ikke selv i dialog med selskaberne, men har overladt dette til produktleverandøren.

Udøvelse af stemmerettigheder:

- Banken ser stemmeafgivelse som en mulighed for dels at øge indflydelse på selskabets ledelse og dels som afsæt for en konstruktiv dialog med selskaberne. Banken opfordrer sine produktleverandører, i de aktivt forvaltede strategier, til at stemme ved hver generalforsamling. Stemmeafgivelse bruges endvidere, hvor dialogen med selskabet ikke viser tilstrækkelige fremskridt. I sådanne tilfælde kan stemmeafgivelsen medvirke til at understrege bekymring.
- Banken anvender ikke selv stemmeafgivelse.

Fokuspunkt 3) Eksklusion

Såfremt dialogen med selskabet ikke fører til betryggende resultater, opfordrer vi vores produktleverandører til at eskalere dialogen med selskabet. En mulighed kunne være at tage dialogen via et internationalt samarbejdsfora for derved at lægge større pres på selskabet. I de tilfælde, hvor dialog ikke fører til handling fra selskabets side, vil vores samarbejdspartnere tage skridt til et frasalg og eventuelt placere selskabet på eksklusionslisten. Det kan eksempelvis være tilfældet ved vedholdende brud på internationale normer.

Konkret forventer vi, at produktleverandøren som minimum ekskluderer selskaber, der agerer inden for:

- Klyngevåben
- Landminer
- Kemiske våben
- Biologiske våben
- Atomvåben, der ikke er omfattet af Traktaten om ikke-spredning af kernevåben

I forhold til kulproduktion og produktion af oliesand følger vores produktleverandører løbende selskabernes omsætning fra og eksponeringer mod disse. Alt afhængig af de enkelte selskabers deltagelse heri vil eksklusion kunne komme på tale.

7. Kommunikation

Politikken offentliggøres på bankens hjemmeside.

Endvidere ønsker banken at informere i størst muligt omfang om bankens initiativer relateret til bæredygtighedsrisici på hjemmesiden.

8. Kontrol

Der følges løbende op på, om bankens produktleverandører integrerer relevante bæredygtighedsrisici. Dette sker via løbende dialog med bankens samarbejdspartnere og mindst en gang årligt.

9. Ajourføring

Politikken for integration af bæredygtighedsrisici opdateres løbende efter behov og mindst én gang årligt.

Bestyrelsen har ansvaret for, at ajourføring sker.

8. Vedtagelse og underskrift

Denne politik for integration af bæredygtighedsrisici erstatter tidligere politik for integration af bæredygtighedsrisici af den 22. februar 2023. Således vedtaget på bestyrelsesmødet i Danske Andelskassers Bank A/S den 21. februar 2024.

Anders Howalt-Hestbech

Klaus Moltesen Ravn

Mikael T. Jakobsen

Flemming Jul Jensen

Tommy Skov Kristensen

H.C. Krogh

Poul Erik Weber

Britta Rytter Eriksen

Martin Ibsen

Anette Holstein Nielsen

Ændringer til Politik for integration af bæredygtighedsrisici

Afsnit	Ændring	Forelagt og godkendt af bestyrelsen
Afsnit 5 Afsnit 6	Der er blevet foretaget en større gennemskrivning af politikken, hvor en række eksisterende afsnit er blevet udvidet. Derudover er der indsat et nyt afsnit med konkrete eksempler på bæredygtighedsrisici og i forlængelse heraf nye afsnit, hvor vi konkret forholder os til bæredygtighedsrisici knyttet til statsobligationer, realkreditobligationer og alternative investeringer. I forhold til beskrivelsen af hvordan vi i pengeinstituttet integrerer bæredygtighedsrisici i vores investeringsbeslutningsproces og ved investeringsrådgivning, bygger vores tilgang fortsat på screening af investeringer, aktivt ejerskab via stemmeafgivelse og dialog samt i yderste konsekvens eksklusion. Alle afsnit herom er dog udvidet med mere konkrete oplysninger om, hvilke tiltag der udføres under de enkelte punkter. Derudover fremgår det mere detaljeret, hvilke fokusområder pengeinstituttet lægger vægt på ved udvælgelsen af samarbejdspartnere og produktleverandører.	22. februar 2023